

Vorbereiding schets 5

Schriftgedeelte

Johannes 21:1-19

Thema

Heb je Mij lief?

Exegese

We behandelen Johannes 21:1-19.

Vers 1-2 Jezus openbaart Zich 'wederom'. Na Zijn verschijning aan de discipelen zónder Thomas (Johannes 20:20-23) en mét Thomas (Johannes 20:24-29) is dit de derde verschijning aan de discipelen. Daaruit blijkt enerzijds dat het opstandingsgeloof en de geloofskennis van de discipelen gebrekkig waren, het was blijkbaar nodig dat Jezus opnieuw aan hen verscheen. Anderzijds schittert hier ook Jezus' trouwe zorg voor Zijn discipelen.

De Zee van Tiberias is het meer van Galilea. Dat de discipelen niet meer in Jeruzalem, maar in Galilea zijn, is te verklaren uit het feit dat de Heere Jezus hun bij monde van de vrouwen opdracht had gegeven om naar Galilea te gaan, waar ze Hem zouden zien (Mattheüs 28:10).

Er wordt melding gemaakt van zeven discipelen. Waar de overige vier waren, weten we niet. Met de zonen van Zebedeüs worden Johannes en Jakobus bedoeld.

Vers 3-6 Dat Petrus gaat vissen en de anderen met hem meegaan, hoeft niet per se een teken van moedeloosheid en dus iets verkeerd te zijn. Het biddend verwachten van Jezus kan samengaan met het verrichten van dagelijks werk. Het mooie van deze verschijning is juist dat de Heere Jezus wil verschijnen in de weerbarstige werkelijkheid van het dagelijks leven.

Dat zij in die nacht niets vingen was niet ongewoon en kwam wel eens vaker voor. Misschien heeft het de discipelen wél herinnerd aan die andere nacht dat ze met elkaar visten en ook niets vingen (Lukas 5:1-11). Intussen gebruikt Jezus deze moeite ook als een voorbereiding op Zijn verschijning. Zo kan de Heere vandaag nog moeite en tegenslag gebruiken om mensen stil te zetten en hen tot Hem te brengen, al zien wij dat vaak pas achteraf en mogen we dat nooit voor een ander invullen.

Misschien herkenden de discipelen Jezus niet door de morgenschemering en de nevel, maar waarschijnlijker is, dat hun ogen zo werden gehouden dat ze Hem niet herkenden (vergelijk Lukas 24:16). Jezus doet Zich voor als iemand die wat vis van hen wil kopen. Toespijs betekent wat vis om bij het brood te eten. Tegelijk blijkt uit Zijn aanspraak kinderkens ook al een zekere vertrouwelikheden.

De Heere Jezus treedt op met koninklijke heerschappij. Hij geeft niet alleen opdracht om het net aan de andere kant uit te werpen (het hoeft niet per se zo te zijn, dat de kans op vis dan kleiner is), maar verzekert hen ook, dat ze dan zullen vinden. Dit is een herinnering aan de gebeurtenis uit Lukas 5:4.

Vers 7-8 Met de discipel welken Jezus liefhad wordt, zo weten we bijna zeker, Johannes bedoeld. Hij ziet als eerste dat de Vreemdeling Jezus is. Misschien heeft hij Jezus herkend in het wonder van de visvangst op zich. Mogelijk heeft hij zich ook de eerdere wonderlijke visvangst uit Lukas 5 herinnerd. Ten diepste is het de Heilige Geest, Die Johannes de ogen opent voor de opgestane Heere.

Petrus droeg waarschijnlijk alleen een 'opperkleed', hier een soort visserspak. Dat trekt hij wat op (omgorden) om ongehinderd naar de oever te kunnen zwemmen. Let op het verschil tussen de discipelen: Johannes ziet en herkent Jezus eerder, Petrus is vuriger en voegt de daad bij het woord. Het scheepje is op dat moment ongeveer 90-100 meter van de oever.

Vers 9-14 De discipelen zien een kolenvuur met vis en brood. Jezus heeft de vis die ze gevangen hebben dus eigenlijk niet nodig. Toch wil Hij wel dat ze die halen. De opbrengst van de visvangst is zo groot, dat de discipelen de grote vissen geteld hebben; iets dat niet gebruikelijk is. Het ging om honderd drieënvijftig vissen. Dit getal heeft waarschijnlijk geen symbolische betekenis.

Met het wonder van de visvangst heeft Jezus Zijn discipelen onderwijs willen geven. Het herinnert namelijk aan de eerdere wonderbare visvangst, waarbij Jezus tegen Petrus zei: 'van nu aan zult gij mensen vangen' (Lukas 5:10). Zonder Jezus vangen ze niets, geen vissen en straks ook geen mensen. Maar als Hij bevel geeft om het net uit te werpen, is er een grote vangst. Dat is een bemoediging voor straks.

Het Griekse woord voor middagmaal kan ook vertaald worden met morgenmaal. Dat is waarschijnlijker na een nacht vissen. Met de maaltijd wil Jezus allereerst het geloof van de discipelen versterken, want door met hen te eten laat Hij zien dat Hij écht lichamenlijk is opgestaan. Daarnaast wil Hij hun lichaam versterken met brood en vis. Zo wil de Heere Zijn kinderen nog steeds verzorgen met 'alle geestelijke en lichamenlijke nooddruf'.

Vers 15-17 Pas na de maaltijd, als de discipelen weer op krachten gekomen zijn, stelt Jezus drie keer aan Petrus (let op de aanspraak: Simon!) de vraag of hij Hem meer liefheeft dan de andere discipelen. In het Grieks worden in de vragen en antwoorden twee verschillende woorden voor liefhebben gebruikt. Waarschijnlijk moet men hier niets achter zoeken; Johannes gebruikt deze woorden namelijk elders in zijn evangelie ook ombekommerd door elkaar. Wél wil ermee gezegd zijn, dat Jezus vraagt of Petrus Hem in alle opzichten liefheeft.

Iets vergelijkbaars geldt voor de drie opdrachten die Petrus krijgt. Het zijn verschillende aanduidingen voor de ene taak die Petrus krijgt: zorgdragen voor de kudde van de Heere, de gemeente.

De nadruk valt wel op het feit dat de Heere Jezus drie keer een vraag stelt, dat Petrus die vraag drie keer beantwoordt en dat hij ook drie keer een opdracht krijgt. Petrus had de Heere Jezus ook drie keer verloochend! Hier wordt hij in zijn ambt hersteld. Dat laat zien dat de Heere ook vandaag nog in de weg van berouw en belijdenis van onze schuld (Lukas 22:62) onze zonden wil vergeven.

Vers 18-19 Nu Petrus in het ambt is hersteld, wijst Jezus ook op de consequenties die dat voor hem zal hebben. Petrus was de vrijbouter. Als visser kon hij gaan en staan waar hij wilde. Dat zal nu anders worden. Petrus zal gevangen worden, zijn vrijheid verliezen omwille van de Heere Jezus. Er is zelfs goede reden om aan te nemen dat 'uitstrekken' en 'gorden' taal is die op een kruisiging duidt. Zo wordt door Jezus zelfs de wijze waarop Petrus de martelaarsdood zal sterven voorspeld.

Het was de angst voor het lijden dat Petrus tot de verloochening van zijn Meester bracht. Die verloochening is nu rechtgezet. Maar er zal voor Petrus nieuw lijden komen. Jezus waarschuwt Petrus: 'beseft je dat?' Petrus beseft het. Heel duidelijk lezen we dat in zijn brieven (2 Petrus 1:14). De christelijke overlevering vertelt hoe Petrus is gestorven. Hij is gekruisigd in Rome. Op eigen verzoek ondersteboven, want hij was

het niet waard op net zoals de Heiland rechttop gekruisigd te worden. Dappere Petrus? Nee, Petrus is in zichzelf de Petrus van de verloochening. Maar de grote genade van de Heere Jezus komt hier openbaar, waardoor hij 'God verheerlijken zou'.

Geloofsleer

- HC zondag 9, 10 Gods voorzienigheid
- HC zondag 17 Het nut van de opstanding van de Heere Jezus

Gebedspunten

- Het liefhebben van de Heere God
- De ambten in de kerk
- 'Vissers van mensen': zendelingen, evangelisten, predikanten
- Dankbaarheid voor Gods vergeving wanneer wij onze zonden belijden
- Dankbaarheid voor ons levensonderhoud waarin God voorziet

Psalm- en liedlijst

Psalmen	8: 8, 9	<i>Wat voog'len door den ruimen lichtkring zweven</i>
	31: 19	<i>Bemint den HEER, Gods gunstgenoten</i>
	116: 1	<i>God heb ik lief; want die getrouwe HEER</i>
	136: 1, 4	<i>Looft den HEER, want Hij is goed</i>
Liederen	ZB	<i>Blijf bij mij Heer'</i>
	ZB	<i>Groot is Uw trouw, o Heer'</i>
	ZB	<i>Zoek eerst het koninkrijk van God</i>
	UAM 265	<i>Volgen hebt U, Heer, geboden</i>
	UMK 82	<i>Jezus, ga ons voor</i>

Verwerken = leren

Johannes 21:17b

'Hebt gij Mij lief?' en (Petrus) zeide tot Hem: 'Heere, Gij weet alle dingen, Gij weet, dat ik U liefheb.'

- Waarom houdt Petrus zoveel van de Heere Jezus?
- Jij bent net zo zondig als Petrus. Hoe weet je dat?
- Wat antwoord jij als Jezus jou die vraag stelt?

Introductie op de vertelling

Kies één van de volgende mogelijkheden:

- Stel je eens voor, dat je thuiskomt met een heel goed cijfer voor een topotoets. Je vertelt het heel blij en trots aan je moeder, maar ze gelooft je helemaal niet! 'Echt waar?!', zegt ze dan. Heb je écht een 9 gehaald voor je toets? Ik kan je niet geloven! Jij zegt: 'Ja mam, u gelooft me toch wel?' Maar je moeder gelooft je niet... 'Mam, het is toch echt waar!'

ja...denk je bij jezelf. Ik haal ook lang niet altijd goede cijfers. Maar opscheppen tegen klasgenoten dat ik goed in topo bent, dat doe ik vaak. En nu wil mijn moeder me niet geloven! Als ik uiteindelijk mijn toets laat zien, gelooft mijn moeder me wel.

Hoe zou jij je voelen, als je moeder je pas gelooft nadat je een paar keer hetzelfde verteld hebt? Is het begrijpelijk dat je moeder je niet gelooft? In het Bijbelverhaal van vandaag horen we ook over iemand die bedroefd is, omdat hij drie keer dezelfde vraag krijgt. Luister maar eens naar zijn antwoord...

- Stel een vraag met een korte opdracht aan één of meerdere kind(eren), bv. 'Wil jij een Bijbel uit de kast pakken' of 'wil jij een vis op het bord tekenen' etc. Herhaal deze vraag 3 keer. Wat vind je daarvan? Laat de kinderen kort reageren. In het Bijbelverhaal van vandaag horen we opnieuw over Petrus. Hij is bedroefd, omdat hij drie keer dezelfde vraag krijgt. Luister maar eens naar zijn antwoord...